

Załącznik nr 1

do Uchwały Nr 942/2015
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 10 grudnia 2015 r.

WZÓR

RAPORT Z WIZYTACJI **(ocena programowa – profil ogólnoakademicki)**

**dokonanej w dniach 13 – 14 czerwca 2016 r. na kierunku „sztuki wizualne”
prowadzonym w ramach obszarze sztuki na poziomie studiów pierwszego i drugiego
stopnia realizowanych o profilu ogólnoakademickim w formie studiów stacjonarnych i
niestacjonarnych
na Wydziale Sztuki Uniwersytetu Rzeszowskiego**

**przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:
przewodniczący: prof. dr hab. Andrzej Banachowicz, ekspert PKA
członkowie:**

- 1. prof. dr hab. Janusz Akerman, ekspert PKA**
- 2. prof. dr hab. Zdzisław Olejniczak, ekspert PKA**
- 3. mgr Edyta Lasota – Belżek, ekspert PKA ds. wewnętrznego systemu zapewnienia jakości**
- 4. Sylwia Gamoń, ekspert PKA ds. studentów**

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Ocena jakości kształcenia na kierunku *sztuki wizualne* prowadzonym na Wydziale Sztuki Uniwersytetu Rzeszowskiego, została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej (PKA) w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2015/2016. PKA po raz kolejny ocenia jakość kształcenia na tym kierunku. Ostatnia wizytacja PKA miała miejsce w 2010 roku. Uchwała nr 129/2010 Prezydium PKA z dnia 25 lutego 2010r. Uwagi z tej wizytacji zostały wprowadzone i uwzględnione w organizacji wizytowanego kierunku *sztuki wizualne*.

Odbyta obecnie wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu wizytującego opracowano po zapoznaniu się z przedłożonym przez Uczelnię Raportem samooceny oraz na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, przeprowadzonych hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac zaliczeniowych oraz dyplomowych, dokonanego przeglądu infrastruktury dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni, z pracownikami oraz ze studentami kierunku.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku 1, zaś szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

**OCENA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW OCENY
PROGRAMOWEJ DLA KIERUNKÓW STUDIÓW
O PROFILU OGÓLNOAKADEMICKIM**

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia		X			
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe ¹ zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		X			
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia			X		
4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, oraz prowadzenie badań naukowych		X			
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy		X			
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów		X			

¹ Określenia: obszar wiedzy, dziedzina nauki i dyscyplina naukowa, dorobek naukowy, osiągnięcia naukowe, stopień i tytuł naukowy oznaczają odpowiednio: obszar sztuki, dziedziny sztuki i dyscypliny artystyczne, dorobek artystyczny, osiągnięcia artystyczne oraz stopień i tytuł w zakresie sztuki.

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe informacje i syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli nr 1.

Max. 1800 znaków (ze spacjami)

Tabela nr 1

Kryterium	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny					

1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

1.1. Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia.*

1.2. Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy.

1.3 Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru/obszarów kształcenia oraz wskazała dziedzinę/dziedziny nauki oraz dyscyplinę/dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.

1.4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do którego/których kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami kształcenia określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku

studiów, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy, oraz w dalszej edukacji.*

1.5 Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określone dla ocenianego kierunku o profilu ogólnoakademickim.*

1.5.1. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy.

1.5.2 Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku.*

1.5.3. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia - co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań, obejmujące podstawowe umiejętności badawcze, takie jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań, zaś studentom studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich – udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie prac badawczych przez studentów.*

1.5.4. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

1.5.5. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć powiązanych z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie/dziedzinach nauki związanej/związanych z ocenianym kierunkiem więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS.*

1.5.6. Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.*

1.5.7. Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia warunki określone przepisami prawa.*

1.5.8. W przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe, jednostka określa efekty kształcenia i metody ich weryfikacji, oraz zapewnia właściwą organizację praktyk, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do celów i efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku.

1.5.9. Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.

1.6. Polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów.

1.6.1. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

1.6.2. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do

efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów. *

1.7. System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia.*

1.7.1. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć.*

1. Ocena w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

1.1.

Strategia Uczelni na lata 2013 – 2020 została przyjęta Uchwałą Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 23 maja 2013 r. Dokument ten określa ogólne kierunki funkcjonowania Uczelni w planowanym okresie. Uniwersytet Rzeszowski pozostaje wierny idei uniwersytetu otwartego, silnego swą różnorodnością. Wynikają z tego zarówno określone zadania, jak i codzienna działalność w zakresie badań naukowych, prac badawczo-rozwojowych i kształcenia. Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju Uczelni. Cele strategiczne i szczegółowe zostały ukierunkowane na potrzeby i oczekiwania studentów oraz otoczenia zewnętrznego – gospodarczego, społecznego w tym rynku pracy poprzez ofertę specjalności. Wydział Sztuki, na którym jest wizytowany kierunek *sztuki wizualne* wspierają wewnątrz i zewnątrzni interesariusze, którzy odgrywają istotną rolę w procesie przygotowywania oferty edukacyjnej. Popierają i pomagają we wszelkich działaniach związanych z rozwojem naukowym i dydaktycznym Wydziału. Koncepcja kształcenia oparta jest na doświadczeniach i wzorcach realizowanych w ośrodkach krajowych o podobnym profilu akademickim. Oryginalność, program studiów, organizacja procesu kształcenia i cały proces edukacyjny na wizytowanym kierunku, ukierunkowany jest na umożliwienie studentowi zdobycia niezbędnej wiedzy, szerokich umiejętności i kompetencji społecznych. Koncepcja kształcenia jest zgodna z przyjętą przez Wydział polityką jakości kształcenia.

1.2.

Plany rozwoju kierunku są dostosowane do zmian zachodzących w obszarze sztuki, który w szkolnictwie wyższym związanym z działalnością artystyczną ulegają nieustannym zmianom. Zmiana nazwy kierunku z *edukacji artystycznej w zakresie sztuk plastycznych* na *sztuki wizualne* jest przykładem wychodzącym naprzeciw oczekiwaniom otoczenia społecznego, gospodarczego, kulturalnego i uzdolnionej artystycznie młodzieży. Władze Wydziału planują rozszerzenie oferty edukacyjnej o nowe specjalności, zakładają zmiany w programach studiów oraz szersze działania w obszarze badań naukowych. Plany rozwoju kierunku *sztuki wizualne* powinny uwzględnić również zmiany w infrastrukturze, którą dysponuje kierunek. Potrzeby otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego identyfikowane są poprzez uwagi zawierane przez interesariuszy zewnętrznych, jak również przez samych pracowników naukowo-dydaktycznych. Plany rozwoju kierunku uwzględniają istnienie 4 podkarpackich liceów plastycznych oraz zdobywanie wykształcenia na poziomie magisterskim poprzez ofertę Uniwersytetu Rzeszowskiego i WS. Istnienie i rozwój WS skutecznie

wypełnia misję państwa i zalecenia UE dotyczące ułatwiania szerokiego dostępu do edukacji, założenia decentralizacji, wyrównywania różnic cywilizacyjnych i kulturowych między oddalonymi od ośrodków centralnych rejonami Polski.

1.3.

Przyporządkowanie kierunku do obszaru kształcenia oraz wskazanie dziedzin nauki/sztuki oraz dyscyplin naukowych/artystycznych, do których odnoszą się efekty kształcenia nastąpiło poprzez przyjętą Uchwałę Senatu. Przyporządkowano ten kierunek do jednego obszaru - sztuka, dziedzina - sztuki plastyczne, dyscyplina - sztuki piękne. Koncepcja kształcenia przyjęta na w/w kierunku oraz plany jego rozwoju odpowiadają obszarowi, dziedzinie i dyscyplinie artystycznej, do której odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.

1.4.

Senat Uniwersytetu Rzeszowskiego podjął Uchwałę nr 430/01/2015 z dnia 29 stycznia 2015 w sprawie: wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych dotyczących tworzenia i doskonalenia programów kształcenia. W § 6 opisano szczegółowo wytyczne dotyczące efektów kształcenia. Efekty kształcenia przyjęte na kierunku *sztuki wizualne* zarówno w odniesieniu do efektów kierunkowych, jak i obszaru kształcenia, poziomu i profilu są zgodne z koncepcją kształcenia i planami rozwoju kierunku. Efekty kształcenia są spójne, zrozumiałe i sprawdzalne. Na studiach I stopnia sformułowano 13 kierunkowych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, 16 w zakresie umiejętności i 12 w zakresie kompetencji społecznych. Na studiach II stopnia, sformułowano 6 kierunkowych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, 13 w zakresie umiejętności i 13 w zakresie kompetencji społecznych. Opracowano efekty kształcenia w formie „Tabel odniesień efektów kształcenia w obszarze kształcenia w zakresie sztuki” oraz „Matryce efektów kształcenia” dla I i II stopnia. W zbiorze efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku i specjalności uwzględniono efekty pozwalające studentom do uzyskania pogłębionej wiedzy w zakresie obszaru, dziedziny i dyscypliny, do której przyporządkowany jest kierunek. Realizowane na kierunku specjalności: rysunek, malarstwo, grafika oraz kształtowanie przestrzeni i design, są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru sztuki. Specjalności umożliwiają studentom uzyskanie kompetencji niezbędnych w działalności badawczej w zakresie obszaru i wiedzy odpowiadającej ocenianemu kierunkowi. Kompetencje uzyskane przez studentów dają szansę na kontynuowanie edukacji, jak również wzbogacają ich o większy zakres możliwości w kontekście rynku pracy. W grupie treści podstawowych, kierunkowych oraz specjalności, efekty kształcenia dla każdego podanego modułu są zgodne z Krajowymi Ramami Kwalifikacji. Metody weryfikacji osiągnięć studentów są określone w sylabusach przedmiotów opracowanych przez prowadzących. Podczas spotkania z ZO PKA studenci wykazali się znajomością pojęcia „efekt kształcenia” oraz punkt ECTS, potrafiąc jednocześnie wyjaśnić ich znaczenie oraz rolę w procesie kształcenia. Efekty określają zakres wiedzy i precyzują umiejętności, efekty przedmiotowe ten zakres uszczegóławiają, co pozwala na ich weryfikację.

1.5.

Program studiów, w tym stosowane metody dydaktyczne przyjęte dla studiów I i II stopnia oraz efekty kształcenia określone dla ocenianego kierunku są spójne. Zachowano właściwą proporcję pomiędzy przedmiotami teoretycznymi i praktycznymi.

Kierunek *sztuki wizualne* powinien charakteryzować się równowagą modułów kształcenia. W ocenie Zespołu Oceniającego zaznacza się bardzo duża przewaga przedmiotów „tradycyjnych”, takich jak malarstwo i rysunek, w stosunku do przedmiotów wprost określanych jako sztuki wizualne, a mianowicie takich przedmiotów jak: intermedia, multimedia, animacja czy foto. Ocena ta została dokonana na podstawie przedstawionej dokumentacji oraz rozmów przeprowadzanych z władzami

Uczelni i pracownikami dydaktycznymi kierunku, jak również na podstawie hospitacji zajęć. Zgodnie z Regulaminem Studiów Uniwersytetu Rzeszowskiego przyjętym Uchwałą Senatu nr 473/04/2015 z dnia 30 kwietnia 2015 r. rozdział 7 – Tok studiów § 20 - studenci mają możliwość ubiegania się o indywidualny tok studiów. Student może złożyć wniosek do dziekana o studiowanie według indywidualnego programu studiów, w przypadku studiów I stopnia - po zaliczeniu co najmniej pierwszego roku studiów, a w przypadku studiów II stopnia - po zaliczeniu co najmniej pierwszego semestru, a także po uzyskaniu zgody opiekuna na sprawowanie opieki merytorycznej i organizacyjnej nad indywidualnym programem studiów. Decyzje w sprawie studiowania według indywidualnego programu studiów, w tym planu studiów oraz uwzględnienie ewentualnych potrzeb studenta niepełnosprawnego podejmuje dziekan. Szczegółowe zasady określa Rada Wydziału.

1.5.1.

Nie dotyczy

1.5.2.

Treści programowe zawarte w programie studiów na kierunku *sztuki wizualne* są spójne z efektami kształcenia dla tego kierunku. Treści programowe zawarte w poszczególnych modułach kształcenia są różnorodne, aktualne i zapewniają studentowi możliwość osiągnięcia wszystkich efektów kształcenia jak: wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne. Treści programowe sformułowane przez poszczególnych pracowników naukowo-dydaktycznych są w kartach przedmiotów przygotowanych dla każdego modułu. Zaznacza się bardzo duża przewaga przedmiotów „tradycyjnych”, takich jak malarstwo i rysunek, w stosunku do przedmiotów wprost określanych jako sztuki wizualne, a mianowicie takich przedmiotów jak: intermedia, multimedia, animacja czy fotografia.”. Treści są pochodną sformułowanych przez poszczególnych nauczycieli akademickich efektów kształcenia dla danego przedmiotu. Student studiów I stopnia uzyskuje interdyscyplinarną wiedzę z zakresu historii sztuki, historii kultury i cywilizacji, etyki, estetyki oraz filozofii, wiedzę i umiejętności warsztatowe oraz artystyczne, umożliwiające podejmowanie twórczości własnej oraz pracy w zespole. Jest przygotowany do posługiwania się tradycyjnymi i nowoczesnymi środkami przekazu artystycznego. Wiedza ta pozwala absolwentowi w praktyce odnosić się do zjawisk z kręgu sztuki, jak również zapoznać się z osiągnięciami sztuki współczesnej, co w konsekwencji wyposaża go w umiejętność samodzielnego formułowania ocen oraz wyciągania wniosków. Jest to ważny czynnik edukacyjny, który przyczynia się do rozwoju intelektualnego i artystycznego. Student studiów II stopnia przygotowany jest do świadomego podejmowania twórczych inicjatyw oraz ich realizacji środkami charakterystycznymi dla tego kierunku studiów. Łączy świadomość artysty i humanisty na poziomie, który gwarantuje nieustanny rozwój twórczy i intelektualny. Nabywa umiejętności oceny wartości plastycznych oraz ich werbalnego określenia. Posiada znajomość i praktyczne umiejętności niezbędne w samodzielnej pracy twórczej. Jest przygotowany do prowadzenia badań na studiach. Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest również prawidłowy w zakresie wyboru formy, tematyki i metodyki prac dyplomowych. Tematyka przygotowywanych na kierunku *sztuki wizualne* prac dyplomowych podlega każdorazowej akceptacji przez Radę Wydziału. Zasady realizacji procesu dyplomowania zostały szczegółowo opisane w Regulaminie Studiów Wyższych Uniwersytetu Rzeszowskiego, Uchwała Senatu nr 473/04/2015 z dnia 30 kwietnia 2015 roku.

1.5.3.

Metody dydaktyczne realizowane na kierunku *sztuki wizualne* mają charakter różnorodny, a ich kształt uzależniony jest od specyfiki poszczególnych przedmiotów oraz celów, jakie stawiane są zarówno prowadzącym, jak i studentom. Specyfika metod dydaktycznych przyjętych na w/w kierunku uwzględnia aktywizujące formy pracy ze studentami. Studenci mają możliwość uczestniczenia

w wykładach, w ćwiczeniach w pracowniach artystycznych, w laboratoriach czy konwersatoriach, a także w zajęciach wyjazdowych (w plenerze). W sylabusach przedmiotowych zostały uwzględnione różne metody nauczania na ocenianym kierunku. Metody dydaktyczne w zdobywaniu poszczególnych poziomów kształcenia możemy podzielić na trzy grupy: metody audytoryjne, metody ćwiczeniowo/warsztatowe oraz pracę własną.

Metody audytoryjne są podstawą bloku zajęć związanych z grupą treści podstawowych, wszystkimi blokami teoretycznymi realizowanymi w formie wykładów, seminariów oraz konwersatoriów.

Metoda ćwiczeniowo/warsztatowa stanowi podstawę zajęć realizowanych w grupie treści kierunkowych. Ta forma zajęć oparta w dużej mierze na wykonywaniu zadań oraz ćwiczeń warsztatowych jest najlepszą metodą nauki warsztatu i zawodu. W tej grupie można wyróżnić charakterystyczną metodę przynależną do kształcenia artystycznego - korektę artystyczną opartą na relacji „mistrz – uczeń”.

Praca własna, którą wykonuje student, to praca wykonywana podczas toku całych studiów, jak również - a może przede wszystkim - praca związana z dyplomem.

Uniwersytet Rzeszowski stosuje systemowe podejście do zapewnienia studentom niepełnosprawnym szeroko rozumianego wsparcia. Zarządzeniem Rektora nr 103/2009 z dnia 21.12.2009 roku zostało powołane Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych (BON). Do głównych zadań Biura należy: likwidacja barier uniemożliwiających studentom z niepełnosprawnością udział w procesie kształcenia oraz likwidacja barier architektonicznych i transportowych. Metody dydaktyczne pomocne dla studentów niepełnosprawnych są wdrażane i praktykowane na UR. To przystosowanie stanowisk komputerowych, oprogramowania czy zapewnienie tłumacza języka migowego oraz asystentów osób niewidomych i niedowidzących. Studenci mogą korzystać z pomocy materialnej w postaci specjalnych stypendiów dla osób niepełnosprawnych.

Przyjęte metody kształcenia umożliwiają osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia w obszarze przygotowania do prowadzenia badań jak również w obszarze do prowadzenia badań. Tak przyjęte metody kształcenia pozwalają studentom dobrze przygotować się do etapu dyplomowego.

Studenci wizytowanego kierunku mają świadomość, że uczęszczają na kierunek o profilu ogólnoakademickim. Potwierdzeniem tego było wskazanie przez studentów aktywności naukowej, jako obszaru, w którym czynnie działają przygotowując prace na wystawy, czy wernisaże oraz podejmując rywalizację w konkursach zarówno uczelnianych, regionalnych, jak i o szerszym zasięgu, a także uczestnicząc w zjazdach branżowych. Studenci studiów I stopnia podczas zajęć uczą się formułować problemy badawcze, dobierać metody i narzędzia badawcze, natomiast studenci studiów II stopnia wykorzystują umiejętności nabyte podczas studiów I stopnia przez projektowanie, przygotowanie i wykonanie pracy magisterskiej.

1.5.4.

Czas trwania kształcenia jest określony zgodnie z obowiązującymi standardami w szkolnictwie wyższym. Studia I stopnia realizowane są w ciągu 6 semestrów, w trakcie których student realizuje 2420 godzin zajęć kontaktowych i uzyskuje 180 pkt. ECTS. Określony planem studiów czas trwania kształcenia pozwala na realizację treści programowych (szczegółowo określonych w kartach przedmiotów), a tym samym jest adekwatny do efektów kształcenia zdefiniowanych dla kierunku.

Studia II stopnia realizowane są w ciągu 4 semestrów, w trakcie których student realizuje 1150 godzin zajęć kontaktowych i uzyskuje 120 pkt. ECTS. Określony planem studiów czas trwania kształcenia pozwala na realizację treści programowych (szczegółowo określonych w kartach przedmiotów), a tym samym jest adekwatny do efektów kształcenia zdefiniowanych dla kierunku.

1.5.5.

Punktacja ECTS jest zgodna z przepisami Ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym” i aktami wykonawczymi (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14.09.2011 r. w sprawie warunków i trybu przenoszenia zajęć zaliczanych przez studenta). WS stosuje system ECTS, zgodnie z Zarządzeniem Rektora UR nr 18/2012 z dnia 8.03.2012 r.

Program studiów dla kierunku *sztuki wizualne*, studia stacjonarne I stopnia określa sekwencje i moduły określone w planie programu studiów: profil kształcenia – stacjonarne, profil ogólnoakademicki, w tym: łączną liczbę punktów ECTS, którą student uzyskuje podczas zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów - 96, łączną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z zakresu nauk podstawowych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla określonego kierunku, poziomu i profilu kształcenia – 75, łączną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć o charakterze praktycznym, w tym zajęć laboratoryjnych i projektowych – 111, liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać, realizując moduły kształcenia oferowane na zajęciach ogólnouczelnianych lub na innym kierunku studiów – 28.

Studia niestacjonarne I stopnia na kierunku *sztuki wizualne* od roku akademickiego 2014/2015 nie są prowadzone.

Program studiów dla kierunku *sztuki wizualne*, studia stacjonarne II stopnia określa sekwencje i moduły określone w planie programu studiów: profil kształcenia – stacjonarne, profil ogólnoakademicki, w tym: łączną liczbę punktów ECTS, którą student uzyskuje podczas zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów - 61, łączną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z zakresu nauk podstawowych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla określonego kierunku, poziomu i profilu kształcenia – 26, łączną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć o charakterze praktycznym, w tym zajęć laboratoryjnych i projektowych – 82, liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać, realizując moduły kształcenia oferowane na zajęciach ogólnouczelnianych lub na innym kierunku studiów – 12

Studia niestacjonarne II stopnia na kierunku *sztuki wizualne* od roku akademickiego 2014/2015 nie są prowadzone.

Każdy semestr kończy się uzyskaniem przez studenta 30 punktów ECTS, a łączna liczba punktów przyporządkowana wszystkim przedmiotom przewidzianym w planie studiów dla roku akademickiego wynosi 60 punktów ECTS. Jeden punkt ECTS odpowiada efektom kształcenia, których uzyskanie wymaga od studenta średnio 25 godzin pracy. Do modułów zajęć związanych z aktywnością twórczą w dziedzinie sztuk plastycznych dla I stopnia przypisano 111 punktów ECTS, tj. 61% z 180 punktów stanowiących łączną liczbę punktów ECTS.

Do modułów zajęć związanych z aktywnością twórczą w dziedzinie sztuk plastycznych dla II stopnia przypisano 82 punktów ECTS, tj. 68% z 120 punktów stanowiących łączną liczbę punktów ECTS. Zatem system ECTS uwzględnia założenia profilu ogólnoakademickiego na studiach I i II stopnia.

1.5.6.

Przedmiotami swobodnego wyboru, które studenci mogą swobodnie wybrać w toku studiów są zajęcia z języka obcego, przedmioty w ramach bloku specjalnościowego, przedmiot ogólnouczelniany, seminarium dyplomowe oraz praktyka. Lista przedmiotów do wyboru w ramach bloku specjalizacyjnego corocznie zmienia się, zależnie od specjalności, jaką studenci wybrali.

Liczba punktów przypisanych przedmiotom umożliwiającym studentowi wybór na studiach I stopnia wynosi – 83 punkty ECTS – co w stosunku do całego programu kształcenia stanowi 46%. W programie studiów II stopnia liczba punktów przypisanych przedmiotom umożliwiającym studentowi wybór wynosi – 93 punkty ECTS – co w stosunku do całego programu kształcenia stanowi 77,5%.

Studia niestacjonarne I i II stopnia na kierunku *sztuki wizualne* od roku akademickiego 2014/2015 nie są prowadzone.

Program studiów przyjęty dla studiów I i II stopnia w przedstawionym podziale punktów ECTS, którą student musi uzyskać, aby móc osiągnąć zakładane efekty kształcenia jest spójny.

1.5.7.

Formy zajęć przyjęte na ocenianym kierunku, w tym liczebność grup, umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Proporcja liczby godzin przypisanych do poszczególnych form zajęć jest poprawna.

Rodzaj zajęć i liczebność grup studenckich są zgodne z Uchwałą nr 126/05/2013 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z 23 maja 2013 r. Dobór form zajęć oraz stosunek ilości zajęć praktycznych do zajęć teoretycznych jest zgodny z ogólnoakademickim profilem studiów. Studenci zadeklarowali, że formy aktywizacji, jakie stosują nauczyciele akademicy, pozwalają im na lepsze i głębsze wprowadzenie do problematyki badań naukowych. Szczególnie wyraźny był głos zabrany w tej rozmowie przez członków kół naukowych, dla których jest to niezwykle cenne wsparcie. Studenci wizytowanego kierunku, zgodnie z Regulamin Studiów, mają możliwość realizacji zajęć w postaci indywidualnej organizacji studiów oraz indywidualizacji programu studiów. Zasady odbywania zarówno indywidualnej organizacji studiów, jak i indywidualnego programu studiów określone są przez Radę Wydziału. Na kierunku *sztuki wizualne* przyjęto następujące formy prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia w pracowniach artystycznych, ćwiczenia w laboratoriach, konwersatoria, z wykorzystaniem technik i metod kształcenia na odległość (e-learning), zajęcia poza Uczelnią, w tym zajęcia plenerowe.

1.5.8.

Regulamin praktyk zawodowych został zapisany w Regulaminie studiów wyższych Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 30 kwietnia 2015 (Uchwała nr 473/04/2015). Określa on harmonogram postępowania, który należy wykonać celem zaliczenia praktyki zawodowej. Zasady i formę odbywania praktyk zawodowych ustala Rada Wydziału i podaje do wiadomości studentom przed rozpoczęciem roku akademickiego. Praktykę zalicza powołany przez rektora nauczyciel akademicki UR, będący opiekunem praktyki. Każdy student zobowiązany jest prowadzić dziennik praktyk, który zawiera termin praktyki oraz charakter odbywanych zajęć z uwagami. W dzienniku student przedstawia syntetyczne sprawozdanie z jej przebiegu. Opinia zakładowego opiekuna to opis przebiegu praktyki i ocena studenta. Praktyki studenckie odbywają się w ostatnim roku studiów. Praktyka zawodowa jest częścią toku studiów, wpisaną w plan studiów I stopnia.

Praktyki są bezpośrednio powiązane z realizowanymi efektami kształcenia oraz programem studiów. Wydział Sztuki UR ma podpisanych kilka umów z interesariuszami zewnętrznymi, gdzie studenci kierunku *sztuki wizualne* mogą odbywać praktyki zawodowe. Podpisując umowy władze Wydziału kierują się zasadą zgodności praktyki zawodowej i jej wymiaru, z możliwościami osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia podczas odbywania praktyki zawodowej.

Zgodnie z kartą przedmiotu podstawę do zaliczenia przedmiotu stanowi „*terminowe spełnienie wszystkich wymogów określonych w regulaminie, jak również obecność na praktyce zgodnie z harmonogramem*”. Ocena osiągniętych efektów kształcenia, zgodnie z kartą przedmiotu, odbywa się na podstawie opinii opiekuna praktyki i kierownika praktyki. Pewne wątpliwości wzbudza jednak przypisanie 5 punktów ECTS do przedmiotu, który kończy się wpisem zaliczenia do indeksu, bez podania oceny. Takie rozwiązanie wprowadza swoisty chaos informacyjny w sposobie obliczania co semestralnej, czy końcoworocznej średniej ocen, co może również wpływać na zaburzenie zasady równości ubiegania się o wsparcie materialne w postaci stypendium rektora dla najlepszych

studentów.

1.5.9.

Uniwersytet Rzeszowski jest Uczelnią, w której studiuje studenci z kilkunastu krajów. Uczelnia ma podpisane umowy z uczelniami partnerskimi w ramach programu – ERASMUS+. Istnieje też możliwość studiowania na uczelniach zagranicznych w ramach programu ERASMUS+. Dla studentów zagranicznych przybywających na Wydział Sztuki w ramach programu ERASMUS+ pracownicy Wydziału oferują przedmioty w języku obcym.

W ocenie studentów poziom nauczania, jak i zakres materiału realizowany na zajęciach z lektoratu z języków obcych jest na dobrym poziomie i zaspokaja ich potrzeby. Uważają, że zakończenie nauki lektoratu daje im poczucie dobrego przygotowania językowego do udziału w wymianach międzynarodowych, pozwalając na swobodną komunikację w danym języku.

1.6.

Zasady i procedury rekrutacji studentów są przejrzyste, uwzględniają zasadę równych szans i zapewniają właściwą selekcję kandydatów na dany kierunek studiów. Egzamin umożliwia wnikliwą i obiektywną ocenę kandydatów, pozwala na przyjęcie najzdolniejszej młodzieży na studia. Egzamin wstępny nie dyskryminuje żadnej z grup. Liczba kandydatów przyjmowanych na kierunek odpowiada potencjałowi dydaktycznemu jednostki.

1.6.1.

Warunki i tryb rekrutacji określa Senat Uniwersytetu Rzeszowskiego. Stosowna uchwała, która przyjmowana jest w ustawowym trybie. Na rok akademicki 2016/2017 została przyjęta 30 kwietnia 2015 roku (Uchwała nr 474/04/2015 roku w sprawie warunków, trybu oraz terminów rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji dla poszczególnych kierunków studiów wyższych w roku akademickim 2016/2017). Zgodnie z Uchwałą nad przebiegiem postępowania rekrutacyjnego czuwa Przewodniczący Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej oraz Dziekan Wydziału.

Warunkiem przyjęcia na studia I stopnia na kierunku *sztuki wizualne* jest: posiadanie świadectwa dojrzałości oraz egzamin praktyczny sprawdzający przydatność do wybranego kierunku studiów: rysunek (studium postaci), do wyboru: malarstwo (studium martwej natury) lub rzeźba (studium głowy), zadanie kompozycyjno-projektowe.

Kandydaci ubiegający się o przyjęcie na studia II stopnia na kierunku *sztuki wizualne* powinni mieć ukończone studia pierwszego stopnia i wykazać się kompetencjami niezbędnymi do kontynuowania edukacji. Kompetencje kandydata są weryfikowane poprzez: ocenę dorobku artystycznego kandydatów na podstawie prezentacji oryginalnych prac plastycznych i dokumentacji prezentującej ich twórczość oraz poprzez rozmowę kwalifikacyjną na temat własnych prac i projektów artystycznych. Listę kandydatów przyjętych na pierwszy rok studiów zarówno na studia I, jak i II stopnia ustala się na podstawie ilości uzyskanych punktów, od najwyższej aż do wyczerpania limitu miejsc.

Zasady rekrutacji są przejrzyste i jasne i nie dyskryminują żadnej z grup kandydatów. Jednostka zapewnia równe szanse w podjęciu kształcenia dla wszystkich kandydatów, liczba przyjmowanych kandydatów jest adekwatna do potencjału dydaktycznego jednostki. W ocenie studentów zasady rekrutacji pozwalają na odpowiednią selekcję kandydatów i są sprawiedliwe, a liczba przyjmowanych osób jest adekwatna do możliwości dydaktycznych i infrastrukturalnych.

Zasady rekrutacji zostały opublikowane na stronie internetowej Uczelni, gdzie w zakładce

„rekrutacja” udostępnione zostały wszelkie informacje na temat tego procesu – dokumenty, jakie należy złożyć, terminy, których należy przestrzegać oraz opłaty, które należy uiścić.

1.6.2.

Uchwała nr 510/06/2015 Senatu Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie organizacji potwierdzania efektów uczenia się w Uniwersytecie Rzeszowskim określa zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów.

1.7.

System sprawdzania i oceniania, w pełni umożliwia monitorowanie postępów uczenia się przez cały program kształcenia. Na każdym etapie całego procesu edukacyjnego pogłębianie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych jest sprawdzalne i umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia efektów kształcenia. Oceny osiągnięć dydaktycznych studentów w wizytowanej jednostce na wszystkich profilach i modułach kształcenia nie budzą zastrzeżeń. Charakteryzuje je pełen obiektywizm i przejrzystość formułowania ocen. Oceny efektów kształcenia osiąganych przez studentów na każdym etapie procesu dydaktycznego dokonują kierownicy pracowni, w których realizowany jest program dydaktyczny, a prace końcową ocenia komisja dyplomowa.

W odczuciu studentów system oceny osiągnięć jest zobiektywizowany i sprawiedliwy, zgodny z tradycją uczelni artystycznych. Zapewnia przejrzystość i obiektywizm formułowania ocen, jest dobrze dobrany i różni się od siebie w zależności od specyfiki czy tematyki przedmiotu.

Weryfikacja osiągnięć zakładanych efektów kształcenia odbywa się na każdym etapie procesu dydaktycznego poprzez ustalone formy, charakterystyczne dla poszczególnych zajęć, takie jak: korekty prac, korekty projektów, omówienie w formie dyskusji przedstawionych założeń i koncepcji. Weryfikacja odbywa się również poprzez przeglądy wewnętrzne, zaliczenia, przeglądy semestralne i egzaminacyjne. Jednostka stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia. Stosowany przez jednostkę system jest powszechnie dostępny. System weryfikujący zamierzenia i ocenę na poszczególnych etapach, którego efektem finalnym jest dyplom licencjacki czy magisterski, w sposób kompleksowy odnosi się do wszystkich efektów kształcenia (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych).

1.7.1.

W wizytowanej jednostce stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są dobrane poprawnie. Metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia odpowiadają formie zajęć i nie odbiegają od ogólnie przyjętych standardów. Przedmioty teoretyczne sprawdzane są klasycznymi metodami takimi jak: egzamin (pisemny i ustny), kolokwium, rozmowa dydaktyczna, praca semestralna czy prezentacja multimedialna. Przedmioty związane z modułem kierunkowym (artystycznym) są sprawdzane i oceniane poprzez rozmowę i analizę prac studenckich powstałych w pracowni bądź poza nią oraz obserwację aktywności studentów. Kompetencje społeczne oceniane są przez sprawdzanie umiejętności pracy zespołowej m.in. w ramach przygotowywanych projektów. Umiejętności prowadzenia badań naukowych weryfikowane są przez pracę dyplomową, a egzamin dyplomowy weryfikuje poziom pogłębionej wiedzy. System oceniania jest przedstawiany studentom w czasie pierwszych zajęć organizacyjnych. Regulamin Studiów umożliwia studentom wgląd do ocenionych prac, jak również określa sytuacje, w których studenci mają prawo wnosić o przeprowadzenie zaliczenia komisyjnego. Na każdym etapie procesu dydaktycznego – zaliczenie zadań semestralnych, zaliczenie zadań końcowo rocznych – system sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów kształcenia.

W opinii studentów różnorodne metody weryfikacji i oceny osiąganych efektów kształcenia, takie jak

przygotowywanie i prezentowanie projektów, prac zaliczeniowych, czy egzaminy zarówno w formie ustnej, jak i pisemnej, praktykowane na wizytowanym kierunku są adekwatne do zakładanych przedmiotowo i programowo efektów kształcenia. Prace etapowe oraz prace dyplomowe przeglądane podczas wizytacji charakteryzowały się wysoką jakością wykonania oraz wysokim intelektualnym przedstawieniem problemu twórczego. Merytoryczność w odniesieniu do stawianego problemu niejednokrotnie była rozwiązaniem trafiającym w samo sedno problemu. Tak realizowane prace etapowe i dyplomowe potwierdzają osiąganie zakładanych efektów kształcenia przez studentów w/w kierunku.

1.7.2.

System sprawdzania i oceny efektów kształcenia został zamieszczony w Rozdziale 10 Regulaminu Studiów, traktującym o warunkach i trybie uzyskiwania zaliczeń, i składania egzaminów. Na Wydziale Sztuki, na którym prowadzony jest akredytowany kierunek *sztuki wizualne*, zostały przyjęte procedury weryfikacji efektów kształcenia. Zespół ds. jakości kształcenia dokonuje weryfikacji przyjętych programów kształcenia i analizuje efekty, które zostały osiągnięte do efektów zakładanych. Weryfikacji podlega również system punktacji ECTS przypisany do poszczególnych przedmiotów. Analizie podlegają metody kształcenia i ich ocena. System sprawdzania efektów jest przejrzysty i rzetelny. Przegląd sporządzonych przez poszczególnych pedagogów kryteriów w kartach przedmiotów pozwala stwierdzić, że są one przejrzyste i mogą zapewnić wiarygodność i rzetelność oceniania. Weryfikacja i ocena efektów kształcenia na egzaminie dyplomowym dotyczy zarówno pracy pisemnej, jak i artystycznej.

Studenci zgodnie oświadczyli, że system oceniania jest im przedstawiany każdorazowo na początku nowych zajęć w semestrze oraz ich zdaniem jest sprawiedliwy i odpowiada zasadom obiektywizmu. W ich opinii pozytywnie należy również ocenić sposoby weryfikacji wiedzy cząstkowej, zaliczeń, czy sposoby informacji o ocenach.

3. Uzasadnienie

Koncepcja kształcenia kierunku *sztuki wizualne* jest w pełni zgodna z misją i strategią rozwoju Uniwersytetu Rzeszowskiego. Wzorce krajowe i międzynarodowe oraz jakość kształcenia odpowiadają obszarowi sztuka, w którym jednostka realizuje swoje cele. Jednostka prawidłowo przyporządkowała kierunek do obszaru, dziedziny i dyscypliny, do którego odnoszą się efekty kształcenia. Zakładane przez jednostkę efekty kształcenia odnoszące się do danego programu studiów, stopnia i profilu kształcenia są zgodne z wymogami Krajowych Ram Kwalifikacji oraz koncepcją rozwoju kierunku.

Stosowane metody kształcenia uwzględniają wszystkie formy pracy studenta. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganymi określeniami obowiązujących przepisów prawa. Jednostka zapewnia studentom wybór modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS. Formy zajęć oraz wielkość grup studenckich jest prawidłowa. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów. Zasady, warunki i tryb potwierdzenia efektów uczenia się umożliwiają identyfikację efektów uczenia. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia.

4. Zalecenia

Zaleca się podjęcie działań zmierzających do wprowadzenia szerszej równowagi pomiędzy grupą przedmiotów związanych z klasycznym pojmowaniem działań artystycznych – malarstwo, rysunek – z grupą przedmiotów wprost odnoszących się do sztuk wizualnych – multimedia, intermedia czy foto. Przyjęta przez Wydział nazwa kierunku *sztuki wizualne* bez większej zmiany programów w stosunku do poprzedniej nazwy kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych* nie może zwalniać władz Wydziału i całego Wydziału od próby zdefiniowania innych efektów kształcenia, które są przypisane sztukom wizualnym.

Należy rozważyć zmiany sposobu zaliczenia praktyki zawodowej, na zaliczenie z oceną, która w konsekwencji wliczałaby się do semestralnej, czy rocznej średniej ocen.

Takie rozwiązanie gwarantowałoby zachowanie zasady równości przy rozdziale środków wsparcia materialnego (przy uwzględnianiu średniej ocen), jak również byłoby dodatkową motywacją do zdobywania wiedzy i umiejętności podczas realizacji przedmiotu.

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

2.1 Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy-zapewniający realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku.*

2.2 Dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. W przypadku, gdy zajęcia realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w tej formie.*

2.3 Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

2.4 Jednostka prowadzi badania naukowe w zakresie obszaru/obszarów wiedzy, odpowiadającego/odpowiadających obszarowi/obszaro-om kształcenia, do którego/których został przyporządkowany kierunek, a także w dziedzinie/dziedzinach nauki oraz dyscyplinie/dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.*

2.5 Rezultaty prowadzonych w jednostce badań naukowych są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz w jego realizacji.

1. Ocena w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

2.1

Uczelnia do minimum kadrowego studiów I i II stopnia zaproponowała 13 osób, w tym **pięciu profesorów, pięciu doktorów habilitowanych oraz trzech doktorów**. Zespół oceniający biorąc pod uwagę: dorobek naukowy i artystyczny, obciążenie dydaktyczne, formę zatrudnienia oraz złożone oświadczenia do minimum kadrowego zaliczył wszystkie proponowane osoby. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe na Wydziale Sztuki na kierunku *sztuki*

wizualne (studia stacjonarne I i II stopnia) UR **odpowiada** wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim. Kwalifikacje pracowników zaliczonych do minimum kadrowego na ocenianym kierunku na podstawie złożonych oświadczeń spełniają wymagania zawarte w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia. Wszyscy posiadają dorobek naukowo-artystyczny, który zapewnia realizację programu studiów w obszarze sztuki, wskazanym dla kierunku sztuki wizualne w dziedzinie sztuki plastyczne, w zakresie dyscypliny sztuki piękne – (malarstwo, rzeźba, grafika) do której odnoszą się kierunkowe efekty kształcenia. Nauczyciele osiągają efekty kształcenia określone dla kierunku *sztuki wizualne*. Liczba nauczycieli jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku i wynosi odpowiednio: na studiach I stopnia 1: 12, a na studiach II stopnia 1:10. Stanowi to wartość większą niż 1:25 określoną dla kierunków studiów w obszarze sztuki.

2.2

Dorobek naukowy i artystyczny oraz kwalifikacje dydaktyczne kadry przede wszystkim tworzącej minimum kadrowe są w pełni adekwatne do realizowanego programu na kierunku *sztuki wizualne* i zakładanych efektów kształcenia. Potwierdzenie dorobku naukowego i artystycznego Zespół Oceniający uzyskał w opisie kart pracowniczych dydaktyków tworzących minimum kadrowe. W Raporcie władze Wydziału piszą, że zajęcia na ocenianym kierunku prowadzi 25 samodzielnych pracowników naukowo-dydaktycznych, 15 doktorów i 5 magistrów, których doświadczenie i dorobek artystyczno-naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań artystyczno-naukowych oraz kompetencje dydaktyczne są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. Na Wydziale nie są praktykowane metody polegające na kształceniu na odległość.

2.3

Prowadzona polityka kadrowa władz Wydziału umożliwia właściwy dobór kadry. Wszyscy pracownicy Wydziału, tzn. 25 samodzielnych pracowników naukowo-dydaktycznych (w tym 8 z nich posiada tytuł profesora), oraz 15 pracowników ze stopniem doktora, posiadają kwalifikacje kierunkowe i są zatrudnieni na pełnym etacie, a praca na Wydziale Sztuki stanowi ich podstawowe miejsce pracy. Władze Wydziału Sztuki stymulują pracowników do podnoszenia kwalifikacji i rozwijania kompetencji dydaktycznych. Potwierdzeniem tych działań jest uzyskanie w ciągu ostatnich 5 lat przez pracowników Wydziału wyższych stopni i tytułów naukowych w liczbie 13. Rozwojowi kadry naukowo-dydaktycznej sprzyja również stymulacja poprzez okresową ocenę nauczycieli akademickich. Władze Wydziału czynią starania o zatrudnianie najzdolniejszych absolwentów, wykorzystując ich potencjał i dając im możliwość dalszego rozwoju artystycznego i naukowego w strukturach Wydziału. Władze Wydziału wspomagają kadrę w ich współpracy z innymi uczelniami zagranicznymi, finansując ich udział w: plenerach, sympozjach, konferencjach czy stażach naukowych. I tak: w roku akademickim 2012/13 wykładowca Wydziału był prowadzącym plener malarski Kupferstichplener w Niemczech. W roku akademickim 2014/15 dydaktycy brali udział w międzynarodowym Sympozjum NY Contemporary Art. w Nowym Jorku i w Festiwalu Grafiki Artystycznej w Dniepropietrowsku na Ukrainie oraz w stażach naukowych na Uniwersytecie Katolickim w Ružomberku na Słowacji. Wydział prowadził wymianę dydaktyczną w ramach projektu - *Nowoczesność i Przyszłość Regionu* z: University of Alberta w Edmonton w Kanadzie, Universitaet fur Angewandte we Wiedniu w Austrii,

2.4

Jednostka w poszczególnych Zakładach Wydziału, prowadzi badania naukowe w zakresie obszaru sztuki. Zespół Oceniający uzyskał wykaz wszystkich tematów badawczych. Obejmują one bardzo

szerokie spektrum zagadnień z dziedziny sztuki plastyczne, dyscypliny sztuki piękne, (malarstwo, rysunek, rzeźbę, grafikę). Ich realizacja wyraża się zarówno w indywidualnej twórczości artystycznej poszczególnych pracowników, jak i w ich tekstach naukowo-artystycznych (recenzjach, artykułach, komentarzach, itp.). Przedstawione badania są zadaniami bardzo rozległymi i czasochłonnymi, ich realizacja jest długoterminowa – tak więc wszystkie prace badawcze są w toku realizacji, jeszcze nie zakończone. W oparciu o w/w środki pracownicy Wydziału obecnie realizują następujące tematy naukowo-artystyczne:

- *Badania artystyczne środków formalnych i wyrazowych w dziele sztuki;*
- *Światło w rzeźbie;*
- *Zagadnienie waloru w odniesieniu do interpretacji natury;*
- *Ekspresja obrazu cyfrowego;*
- *Ekspresja artystyczna i warsztatowa druku wklęsłego, wypukłego i płaskiego;*
- *Kreowanie formy i funkcji w sztuce wizualnej;*
- *Ukryty wymiar. Nowa grafika;*
- *Badania z zakresu psychopedagogiki;*
- *Polska sztuka nowożytna i współczesna ze szczególnym uwzględnieniem współczesnej sztuki sakralnej.*

2.5

Rezultaty prowadzonych w jednostce badań naukowych są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku poprzez popularyzację i upowszechnienie ich wyników. Pracownicy dydaktyczni po wykonaniu pracy badawczej prezentują jej pełną dokumentację w postaci: publikacji katalogowych dorobku artystycznego, różnych tekstów o sztuce w pismach naukowych i popularno-naukowych. W ten sposób studenci mogą zapoznać się z dorobkiem artystycznym i naukowym pedagoga, jak również zobaczyć ich twórczość na żywo w postaci prac malarskich, rzeźbiarskich, rysunkowych, graficznych czy fotograficznych na wystawach organizowanych na Uczelni. Istotną rolę w procesie kształcenia na Wydziale Sztuki pełnią artystyczne pracownie magisterskie, gdzie studenci wykonują prace dyplomowe na aparaturze związanej z badaniami zespołów badawczych. Tematyka prac magisterskich jest skorelowana z tematami badawczymi pracowników naukowych. Najlepsi współpracują z wybranymi nauczycielami akademickimi mając możliwość czynnego udziału w konferencjach artystyczno-naukowych, plenerach i warsztatach. Taka praktyka stwarza możliwość wykorzystania w pełni wiedzy teoretycznej i umiejętności studenta w przygotowaniu dyplomu na wysokim poziomie artystycznym.

3. Uzasadnienie

Wydział Sztuki prowadząc studia stacjonarne I i II stopnia na kierunku *sztuki wizualne* pod względem dorobku artystycznego i naukowego zapewnia w **pełni** kadrę stosowną do potrzeb wynikających z prowadzonej działalności dydaktycznej, naukowej i organizacyjnej. Kadra naukowo-dydaktyczna oprócz szybkiego rozwoju naukowego i podnoszenia kwalifikacji posiada bardzo liczne i istotne osiągnięcia artystyczno-naukowe potwierdzone publikacjami, autorstwem wystaw indywidualnych, zbiorowych zarówno krajowych, jak i zagranicznych oraz udziałem pracowników np. w konferencjach, plenerach. W załączniku nr 4 Raportu Samooceny jest ich szczegółowy wykaz, co w pełni potwierdza kwalifikację minimum kadrowego wizytowanego kierunku *sztuki wizualne* studia I i II stopnia jest spełnione. Zespół Oceniający do minimum kadrowego zaliczył **13 osób: pięciu profesorów** (tytuły naukowe: profesora sztuki, nadany w 2011 r.; 4 profesora sztuk plastycznych, nadane w 1997, 2002, 1997, 2011 i 2013 r.) **pięciu dr hab.** (jeden z kwalifikacjami II st. sztuk plastycznych w zakresie dyscypliny artystycznej malarstwo, nadany w 2003 r. i czterech - doktorów

habilitowanych sztuki, w dziedzinie sztuk plastycznych, w dyscyplinie sztuki piękne, uzyskane w 2011, 2012, 2014 i 2016 r.) oraz **trzech doktorów** (przewód kwalifikacyjny I st. sztuki: plastyka w zakresie dyscypliny artystycznej malarstwo, 1997 r., doktor sztuki plastyczne, dyscyplina artystyczna – malarstwo, 2005 r. oraz doktor w dziedzinie sztuki plastyczne, w dyscyplinie artystycznej – sztuki piękne, 2013 r.). Liczba nauczycieli jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku i wynoszą odpowiednio: na studiach I stopnia 1: 12, a na studiach II stopnia 1:10 (ilość studentów na studiach stacjonarnych I st. – 73 i stacjonarnych II st. – 68). Stanowią wartość korzystniejszą niż 1:25 określoną dla kierunków studiów w obszarze sztuki w wymaganiach § 17 ust. 1 pkt. 1 w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz.1370.). Pozostała liczba pracowników naukowo-dydaktycznych oraz struktura kwalifikacji są prawidłowe i zapewniają osiągnięcie zakładanych celów i efektów kształcenia. Prowadzona polityka kadrowa władz Wydziału umożliwia właściwy dobór i rozwój kadry. Władze wydziału stymulują i wspierają pracowników dydaktycznych w zakresie rozwoju naukowo-badawczego oraz podnoszenia umiejętności dydaktycznych, jak również do podnoszenia kwalifikacji i rozwijania kompetencji dydaktycznych. W ciągu najbliższych 3 lat władze Wydziału przewidują zakończenie następnych 8 habilitacji. Na spotkaniu z kadrą dydaktyczną członkowie Zespołu Oceniającej uzyskali w pełni potwierdzenie tego faktu. Mobilizującym elementem na podnoszenie poziomu i kwalifikacji kształcenia kadry sprzyja również prowadzona na Wydziale okresowa ocena nauczycieli akademickich. Jednostka otrzymuje środki celowe na badania statutowe w ramach oceny parametrycznej. W oparciu o w/w środki pracownicy Wydziału wykorzystują je w pełni, realizując bardzo interesujące i znaczące badania naukowo-artystyczne. Nabyte doświadczenie przy realizacji badań naukowych i rezultaty są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu autorskich programów kształcenia. Rezultaty prowadzonych w jednostce w/w badań są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz w jego realizacji.

4. Zalecenia

Brak zaleceń.

3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia

3.1 Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, w przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku praktyki te zostały uwzględnione.*

3.2 W przypadku prowadzenia studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne, sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie albo pisemna umowa zawarta pomiędzy uczelnią a danym podmiotem. *

1. Ocena znacząco

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

3.1.

Wydział Sztuki współpracuje z wewnętrznymi i zewnętrznymi interesariuszami, którzy pomagają Wydziałowi na różnych płaszczyznach edukacyjnych. Odbywają się cykliczne spotkania, na których omawiana jest oferta edukacyjna Wydziału. Celem spotkań jest pozyskanie opinii o prowadzonym przez Wydział procesie kształcenia, a także pozyskanie nowych miejsc na odbywanie przez studentów obowiązkowych praktyk zawodowych. Omawiane są również kierunki doskonalenia efektów

kształcenia w kontekście przydatności studentów do wymogów rynku pracy, staży, pomoc organizacyjna i merytoryczna w organizacji konferencji i seminariów oraz inicjowanie form współpracy.

Wydział Sztuki podpisał 8 umów z firmami zewnętrznymi jako umowy partnerskie i są to m.in: Servitec S.C., RARR S.A., w Przemyśle: Muzeum Narodowe Ziemi Przemyskiej, Galeria Sztuki Współczesnej, Fundacja Malarstwa Polskiego (Lesko), „Geyer&Hosaja” (Radomyśl Wielki). Do obowiązków partnerów należą: opiniowanie programów kształcenia, organizacja i sprawowanie opieki nad praktykami objętymi i nieobjętymi programem studiów, umożliwienie prowadzenia zajęć praktycznych na terenie zakładu partnera, podejmowanie wspólnych realizacji prac dydaktycznych i naukowo-badawczych, współdziałanie w zakresie monitorowania karier zawodowych absolwentów, systematyczne spotkania z władzami Wydziału.

Do szczególnych, wspólnych działań w zakresie kierunku *sztuki wizualne*, z interesariuszami zewnętrznymi a należą: przy udziale kadry dydaktyczno-naukowej udzielanie porad eksperckich z firmami skupionymi w Inkubatorze Technologicznym PPNT AEROPOLIS _zostały zgłoszone cztery wzorce przemysłowe, kilka znaków firmowych oraz patenty, studenci Wydziału uczestniczą w konkursach organizowanych przez firmę „Geyer&Hosaja”, Związek Polskich Artystów Plastyków Okręgu Rzeszowskiego wraz ze studentami Wydziału Sztuki UR zorganizował - Speedway Stal Rzeszów, warsztaty graficzne i plener malarski w przeworskim Muzeum, pod egidą ZPAP przy współpracy studentów i kadry dydaktycznej WSUR – „Topografia Wolności - Śląski Kafka”: udział studentów oraz pracowników WSUR w Międzynarodowym projekcie artystycznym prof. Z. Bajka z krakowskiej ASP.

3.2.

Nie dotyczy

3. Uzasadnienie

Wydział Sztuki Uniwersytetu Rzeszowskiego, który prowadzi kierunek *sztuki wizualne* współpracuje z instytucjami kultury, gospodarki i oświaty. Interesariusze zewnętrzni biorą udział w przedsięwzięciach realizowanych przez akredytowany kierunek. Ważnym elementem tych działań są cykliczne spotkania z podmiotami zewnętrznymi. To skłania do stwierdzenia, że działania w tym zakresie są prowadzone poprawnie i rozwojowo.

4. Zalecenia

Należy jeszcze bardziej rozwinąć współpracę z interesariuszami zewnętrznymi w kontekście zarówno doświadczeń wynikających z realizowanych praktyk zawodowych, jak również w perspektywie przyszłej pracy zawodowej absolwentów kierunku *sztuki wizualne*.

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, a także prowadzenie badań naukowych

4.1 Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów badawczych ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, tj. liczby studentów oraz do prowadzonych badań naukowych. Jednostka zapewnia studentom dostęp do

laboratoriów w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów oraz udziału w badaniach.*

4.2 Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki.*

4.3 W przypadku, gdy prowadzone jest kształcenie na odległość, jednostka umożliwia studentom i nauczycielom akademickim dostęp do platformy edukacyjnej o funkcjonalnościach zapewniających co najmniej udostępnianie materiałów edukacyjnych (tekstowych i multimedialnych), personalizowanie dostępu studentów do zasobów i narzędzi platformy, komunikowanie się nauczyciela ze studentami oraz pomiędzy studentami, tworzenie warunków i narzędzi do pracy zespołowej, monitorowanie i ocenianie pracy studentów, tworzenie arkuszy egzaminacyjnych i testów

1. Ocena w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

4.1

Baza lokalowa Wydziału Sztuki zapewnia wykonywanie zadań wynikających z programu studiów. Ogólna powierzchnia użytkowa: 2516,90 m², w tym powierzchnia części wspólnej budynku: 1640,25 m², co stanowi razem: ok. 4413,10 m². Podstawowe pracownie to: pracownia grafiki projektowej, pracownia druku cyfrowego, pracownia multimedialna I, pracownia multimedialna II, pracownia foto-video, pracownie malarskie i rysunkowe oraz pracownie rzeźbiarskie. Pracownie multimedialne jak: Pracownia grafiki projektowej, Pracownie multimedialne I i II oraz Pracownia foto-video są wyposażone w stanowiska komputerowe z monitorami multimedialnymi 24" z dobrym oprogramowaniem i systemami operacyjnymi - Windows XP Adobe Illustrator CS5.5, Adobe Photoshop CS3, InDesign CS2, Bender, CorelDraw Graphic Suite X3PL, Microsoft Office 2007 PL. Ponadto w/w pracownie posiadają stacje robocze wysokiej wydajności z monitorami graficznymi 27" i z systemami operacyjnymi - Windows 7 Pro PL, Adobe Creative Cloud, Corel Draw X7 PL. We wszystkich pracowniach są ekrany projekcyjne oraz tablice białe suchościeralne. Wspólnym sprzętem jest stanowisko komputerowe do skanowania z monitorem 24", Pracownia druku cyfrowego posiada do dyspozycji studentów: ploter wielkoformatowy 44" EPSON SureColor SC-P8000 STD ze stacją roboczą z monitorem graficznym 27". Inny sprzęt do dyspozycji studentów Wydziału Sztuki to m.in. skaner płaski A3 Epson Perfection V700 Photo, ploter atramentowy A2+ Epson StylusPro 3880, kamera cyfrowa Sony HDR-AX2000E Full HD, kamera cyfrowa Sony HDR-PJ 26QVE Full HD, dyktafony cyfrowe do rejestracji dźwięku ZOOM H4n, lustrzanka cyfrowa pełnoklatkowa Nikon D610 + zestaw obiektywów i akcesoriów, lustrzanka cyfrowa z możliwością rejestracji video Full HD Canon 70D + zestaw obiektywów i akcesoriów, lustrzanka cyfrowa z możliwością rejestracji video Full HD Canon 650D + zestaw obiektywów i akcesoriów, lustrzanka cyfrowa Canon 7D + zestaw obiektywów i akcesoriów, zestaw aparatów analogowych Canon i Nikon + zestawy obiektywów i akcesoriów, stelaż podwieszany sufitowy do zestawu świateł studyjnych, oświetlenie studyjne – zestaw lamp Quantum Pulse 800 i Powerlux VC 400 HLR+ Softboxy - Powerlux oktagonalny fi 110 cm, 60x90 cm, Powerlux HQ 30x40 cm, oświetlenie ciągłe – lampy halogenowe SP10, lampy błyskowe Elfo Mobilight 250, stelaż podwieszany z zestawem teł fotograficznych, zestaw statywów fotograficznych, filmowych i oświetleniowych, stół bezcieniowy, ciemnie fotograficzne - dwa pomieszczenia - 5 stanowisk. Pracownie malarskie, rysunkowe i rzeźbiarskie stanowią oddzielne pomieszczenia i są wyposażone w odpowiedni sprzęt do prowadzenia zajęć dydaktycznych. Pracownie rysunkowo-malarskie posiadają: 140 sztalug, odpowiednią ilość desek rysunkowych, podesty dla modeli. Pracownie rzeźbiarskie są wyposażone w: 45 kawaletów obrotowych, 10 kawaletów obrotowych – dużych, 8 wanien z gliną oraz 50 szt. konstrukcji pod głowę, 9 podstaw pod rzeźby (na

kółkach), 26 konstrukcji pod małą postać, 19 konstrukcji pod dużą postać, 3 sztuki wózków na kółkach do przewożenia rzeźb. Ponadto do dyspozycji studentów w/w pracowniach są niezbędne do pracy narzędzia m.in. piła stołowa, piła taśmowa, wyrzynarka, wiertarki, szlifierki, spawarki, piec ceramiczny, mieszarka do gliny, gilotyna do cięcia blach. Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych i pracowni specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku *sztuki wizualne*. Jednostka zapewnia studentom dostęp do w/w pomieszczeń w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów. Wyposażenie pracowni specjalistycznych jest odpowiednie. Jedynie w **Pracowni Design i struktury użytkowe** jest odczuwalny brak warsztatów technicznych m.in. stolarskich, czy spawalniczych. Ostatnio jednostka otrzymała od władz Uczelni nową przestrzeń wystawienniczą w obrębie Wydziału, w postaci Galerii Wydziałowej. Jest to dobry przykład na pomoc i współpracę władz Uczelni z Wydziałem.

4.2

Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku *sztuki wizualne* możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach. Zasoby biblioteczne jednostki z zakresu sztuki – to 16 705 tytułów książek, obecnie znajdują się w części głównej Biblioteki UR, ale władze Uczelni i Wydziału zapewniły, że jest przygotowywane pomieszczenie w obrębie przestrzeni Wydziału na stworzenie tzw. biblioteki wydziałowej. Dla potrzeb studentów wszystkich wydziałów na terenie Uczelni jest Biblioteka UR. Biblioteka posiada księgozbiór liczący 736 361 woluminów książek, 100 648 woluminów czasopism oraz zbiory specjalne liczące 22 080 jednostek inwentarzowych. Biblioteka udostępnia komputerowe bazy danych oraz oferuje dostęp do baz on-line, do zagranicznych czasopism pełnotekstowych. System pozwala na zaspokojenie potrzeb naukowych i dydaktycznych pracowników naukowych i studentów Wydziału Sztuki, w pełni zapewnia dostęp do literatury zalecanej w sylabusach.

Obecnie po przeniesieniu Wydziału z Krasnego, Władze Wydziału zabiegają u Władz Uczelni, żeby zgromadzony dodatkowo zbiór różnych publikacji – dary w postaci: katalogów, folderów i innych wydawnictw o sztuce – były dostępne w bliskim obrębie Wydziału i tworzyły tzw. bibliotekę wydziałową. Obecnie, tymczasowo w/w zbiór wydawnictw jest przechowywany w obrębie budynku gdzie mieści się Wydział w CDSS.

4.3.

Wydział nie prowadzi kształcenia na odległość.

3. Uzasadnienie

Baza lokalowa na ocenianym kierunku *sztuki wizualne* jest bardzo dobra. Takie pracownie multimedialne jak: Pracownia grafiki projektowej, Pracownie multimedialne I i II oraz Pracownia foto-video są wyposażone w stanowiska komputerowe z monitorami multimedialnymi 24” z dobrym oprogramowaniem i systemami operacyjnymi. Dodatkowo do dyspozycji studenci mają m.in. skaner płaski A3, ploter atramentowy A2+, kamery cyfrowe Full HD, dyktafony cyfrowe do rejestracji dźwięku ZOOM H4n, aparaty cyfrowe + zestawy obiektywów i akcesoriów, zestaw aparatów analogowych + zestawy obiektywów i akcesoriów. Ponadto: stelaż podwieszany sufitowy do zestawu świateł studyjnych oraz oświetlenie studyjne, w tym: lampy halogenowe, lampy błyskowe. Stelaż podwieszany z zestawem tła fotograficznych, zestaw statywów fotograficznych, filmowych i oświetleniowych, stół bezcieniowy, ciemnie fotograficzne - dwa pomieszczenia - 5 stanowisk. Pracownie malarskie, rysunkowe i rzeźbiarskie stanowią oddzielne pomieszczenia i są wyposażone w odpowiedni sprzęt do prowadzenia zajęć dydaktycznych. Ponadto do dyspozycji studentów w/w pracowniach są niezbędne do pracy narzędzia m.in. piła stołowa, piła taśmowa, wyrzynarka, wiertarki, szlifierki, spawarki, piec ceramiczny, mieszarka do gliny, gilotyna do cięcia blach.

System biblioteczno-informacyjny jest zgodny z planem rozwoju Uniwersytetu i Biblioteki. Pracownicy i studenci Wydziału Sztuki mają również elektroniczny dostęp do 37 specjalistycznych czasopism światowej literatury z zakresu grafiki, jej historii, technik i sztuki polskiej i światowej. Wypożyczalnia Międzybiblioteczna sprowadza dla studentów i pracowników materiały z bibliotek krajowych i zagranicznych. Czytelnicy mogą zamawiać książki przez Internet, rezerwować wypożyczone pozycje oraz samodzielnie prolongować termin zwrotu książki. Informacji o działaniu Biblioteki dostarcza strona internetowa, komunikacja z czytelnikami odbywa się za pomocą poczty e-mailowej, specjalnego formularza „zapytaj bibliotekarza”, profilu na Facebooku. W budynku Biblioteki dostępna jest bezprzewodowa sieć dostępu do Internetu Wi-Fi.

4. Zalecenia

Doposażenie Pracowni Design i struktury użytkowe w warsztaty techniczne: stolarski, spawalniczy, w których studenci mogliby zdobywać nowe umiejętności i poszerzać wiedzę technologiczną. Przydzielenie przez Władze uczelni pomieszczenia na tzw. bibliotekę wydziałową (opis w pkt. 4.2) w obrębie Wydział Sztuki.

5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy

5.1 Pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów, poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i skutecznym osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności badawczych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość jednostka zapewnia wsparcie organizacyjne, techniczne i metodyczne w zakresie uczestniczenia w e-zajęciach.*

5.2 Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę krajową i międzynarodową oraz nawiązywanie kontaktów ze środowiskiem naukowym.*

5.3 Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności, współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku.*

5.4 Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia oraz w badaniach naukowych.

5.5 Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

1. Ocena w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

5.1.

Wsparcie merytoryczne oferowane studentom przez nauczycieli akademickich, w opinii studentów wizytowanego kierunku zasługuje na pozytywną ocenę. Studenci mogą skorzystać z możliwości kontaktu z kadrą zarówno w czasie zajęć, jak i w trakcie konsultacji, czy w przerwach między zajęciami. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA oświadczyli, że zajęcia, w których uczestniczą odbywają się punktualnie i zgodnie z planem, a życzliwe podejście ze strony pracowników i nauczycieli sprzyja przyjaznej atmosferze podczas zajęć.

System pomocy materialnej funkcjonujący na Uczelni, w tym system rozdziału środków, warunki ubiegania się o stypendium, jak i wymogi formalne opisane w Regulaminie Przyznawania Świadczeń

i Pomocy Materialnej dla Studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 1 maja 2016 r., zdaniem studentów również należy ocenić pozytywnie.

Zasady przyznawania stypendium rektora zostały doprecyzowane w załączniku do Zarządzenia Rektora UR nr 15/2016 z dnia 11.04.2016 r., opisującym zasady oceny osiągnięć naukowych, artystycznych lub sportowych oraz sposób ich dokumentowania dla potrzeb przyznawania stypendium, natomiast dokładna tabela osiągnięć artystycznych, czy naukowych oraz przypisanym im konkretnym wartościom punktowym znajduje się w załączniku nr 10 do Regulaminu przedstawiającym szczegółowe zasady oceny merytorycznej wniosków o przyznanie stypendium rektora dla najlepszych studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z dnia 1.05.2016 r.

W opinii studentów obecnych na spotkaniu z ZO PKA tak skonstruowany system jest transparentny i jasno określa sposób przyznawania punktów za poszczególne osiągnięcia. Ponadto, zdaniem studentów, zasady wnioskowania oraz proces przyznawania stypendium są sformułowane w sposób jasny i są łatwo dostępne, poprzez zamieszczenie wszystkich informacji na uczelnianej stronie internetowej.

W składach komisji stypendialnych znajdują się przedstawiciele studentów.

Do dyspozycji studentów mieszkających w miejscowościach znacznie oddalonych od wizytowanego kierunku zostały przygotowane miejsca w domu studenckim. Studenci wiedzą o takiej możliwości, jednak niewiele osób z niej korzysta, z powodu możliwości wyjęcia stancji o wyższym standardzie, a podobnej cenie.

Nieformalną procedurą wypracowaną przez studentów w przypadku zaistnienia problemów, a wskazaną podczas spotkania z ZO PKA jest możliwość ich zgłoszenia do członków samorządu studenckiego, albo prowadzących zajęcia.

Studenci wizytowanego kierunku mogą korzystać z zasobów bibliotecznych biblioteki oraz ogólnouczelnianej, gdzie znajdują się również pozycje polecane i wykorzystywane podczas zajęć przez nauczycieli akademickich. W przypadku braku potrzebnej pozycji studenci za pośrednictwem prowadzących mogą zgłaszać wnioski o ich zakupienie, a biblioteka w miarę możliwości uzupełnia swoje zasoby. Zdaniem studentów przyjęte rozwiązanie w pełni zaspakaja ich potrzeby oraz gwarantuje dostęp do aktualnej literatury specjalistycznej.

Na wizytowanym kierunku funkcjonują dwa koła naukowe, które wokół swojej działalności skupiają wielu studentów. Koło naukowo-artystyczne „Razem” swoją działalność skupia wokół malarstwa i grafiki komputerowej, organizując oraz biorąc aktywny udział w wystawach, plenerach, czy sympozjach. Koło naukowe „Zapał” jest niedawno powstałym kołem zajmującym się rzeźbą i ceramiką. Studenci w ramach koła organizują warsztaty dla dzieci, np. podczas „Pikniku małych odkrywców”, czy sami uczestniczą w wystawach prezentując swoje prace, również w katalogach powystawowych.

Działalność kół naukowych finansowana jest z budżetu Uczelni, a wnioski w sprawie wsparcia członkowie kół kierują do Działu Nauki. Koła naukowe, prócz finansowania ze środków ogólnouczelnianych mogą również liczyć na wsparcie Katedr wizytowanego kierunku. Jest to rozwiązanie, które bardzo odpowiada studentom i pozwala na swobodny rozwój swoich zainteresowań.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA zgodnie stwierdzili, że w ich opinii co semestralne harmonogramy zajęć są skonstruowane w sposób optymalny, nie przewidują dużych przerw między zajęciami, a tym samym odpowiadają studentom. Jedyną uwagą, jaką sformułowali studenci to postulat, by wiadomości o nowych planach zajęć w semestrze pojawiały się wcześniej.

W przerwach między zajęciami studenci mogą korzystać z oferty bufetu, czy odpocząć na ławkach na korytarzach.

5.2.

Studenci wizytowanego kierunku mogą skorzystać z możliwości wzięcia udziału w wymianie zagranicznej w ramach programu Erasmus+ (22 uczelnie) oraz do uczelni w Turcji, Słowacji, Rumunii, Portugalii, Czech czy Łotwy w ramach umów międzyuczelnianych bilateralnych. W ubiegłym roku akademickim z możliwości wyjazdu w ramach programu Erasmus + nie skorzystał żaden student kierunku *sztuki wizualne*, a w bieżącym roku jedna osoba wyjechała do Portugalii, a jedna osoba przygotowuje się do wyjazdu w przyszłym roku akademickim. Natomiast, wizytowany kierunek w ubiegłym roku gościł trzech studentów zza granicy, a w bieżącym roku akademickim - dwie osoby.

Podczas spotkania z ZO PKA studenci wykazali się dużą wiedzą na temat organizacji wyjazdu w ramach programów wymian. Potrafili wskazać osoby, do których zwróciliby się z prośbą o pomoc oraz miejsca, gdzie szukaliby informacji. Zdaniem osób obecnych na spotkaniu z ZO PKA oraz zainteresowanych wymianą, władze dziekańskie oraz pracownicy Wydziału są bardzo pomocni w procesie przygotowywania wyjazdu oraz powrotu z niego, a zasady są jasno sformułowane, przejrzyste oraz powszechnie dostępne na wydziałowej stronie internetowej i w dziekanacie. Osobami odpowiedzialnymi za opiekę i wsparcie w wymianie zagranicznej są wydziałowi Koordynatorzy Programu Erasmus+. Dokumentami regulującymi w sposób merytoryczny kwestię udziału w wymianach są Zasady realizacji przez studentów Uniwersytetu Rzeszowskiego studiów cząstkowych i praktyk zagranicznych w ramach programów europejskich.

Osoby wyjeżdżające w ramach programów wymian zobowiązane są przed wyjazdem uzupełnić kartę zaliczeń (recognition sheet), w której z pomocą Koordynatorów, przygotowują listę przedmiotów zaliczanych na uczelni partnerskiej oraz listę różnic programowych do zaliczenia przez studenta po powrocie do kraju. Odpowiednio przygotowana karta oraz spełnienie pozostałych warunków uczestnictwa, takich jak np. średnia ocen za poprzedni rok akademicki nie niższa niż 3,5, znajomość języka na poziomie B1/B2, czy zaliczone wszystkie przedmioty, zgodnie z programem studiów.

Studenci wizytowanego kierunku czują się dobrze przygotowani do wyjazdów pod względem merytorycznym, w tym znajomości języków obcych.

5.3.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA oświadczyli, że wiodącym sposobem poznania środowiska gospodarczego, społecznego i kulturalnego są praktyki zawodowe. Dodatkowo, studenci mają możliwość kontaktu ze środowiskiem gospodarczym przez udział w targach pracy organizowanych corocznie przez Biuro Karier Uniwersytetu Rzeszowskiego, a ze środowiskiem społecznym, naukowym i kulturalnym przez organizację wystaw czy plenerów. Ponadto, studenci mają kontakt ze środowiskiem kulturalnym poprzez organizację corocznych wystaw końcoworocznych swoich prac.

Biuro Karier, prócz organizacji targów pracy prowadzi wiele innych działań, takich jak oferty praktyk i staży, kursy, szkolenia, mających na celu dobre przygotowanie oraz wsparcie studentów w kontaktach ze środowiskiem gospodarczym. Podczas spotkania z ZO PKA pracownicy Biura podkreślili, że mają trudności w przygotowywaniu ofert profilowanych na kierunek *sztuki wizualne*. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA wykazali się niską wiedzą na temat podejmowanych inicjatyw przez Biuro oraz oświadczyli, że w ich opinii Biuro Karier nie posiadało ofert praktyk profilowanych na ich kierunek.

Wartością, jaką sobie bardzo cenią studenci wizytowanego kierunku, są kontakty nawiązywane w ramach działalności kół naukowych. Członkowie kół aktywnie działający, uważają, że formy działalności przez nich podejmowane przynoszą im wiele doświadczenia oraz nowych umiejętności, które są cenione przez przyszłych pracodawców.

5.4.

Jednostką odpowiedzialną za opiekę nad osobami niepełnosprawnymi, w tym studentami kierunku *sztuki wizualne*, jest Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych UR. W ramach pomocy świadczonej przez Biuro studentom oferowana jest pomoc w zakresie m.in. likwidacji barier transportowych, zapewnienia tłumaczy języka migowego, asystentów osób niewidomych/niedowidzących, przystosowania stanowisk komputerowych i oprogramowania czy organizowanie dodatkowych zajęć szkoleniowo-rekreacyjnych. Ponadto niepełnosprawnym studentom zapewniono wsparcie w procesie uczenia się, poprzez możliwość realizowania przedmiotów w trybie indywidualnej organizacji studiów, w tym ustalanie warunków zaliczeń i realizacji materiału w ramach przedmiotu z nauczycielem akademickim prowadzącym dany moduł, czy wsparcie materialne.

W opinii studentów obecnych na spotkaniu z ZO PKA system pomocy materialnej, w tym specjalna ścieżka dedykowana osobom niepełnosprawnym (stypendium specjalne) funkcjonuje prawidłowo – środki materialne są rozdzielane sprawiedliwie.

Na wizytowanym kierunku w bieżącym roku akademickim studiuje 7 studentów z orzecznym stopniem niepełnosprawności, w tym z upośledzeniem narządu ruchu.

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, w tym sale projektowe oraz multimedialne są dostosowane do potrzeb studentów niepełnosprawnych, umożliwiając im swobodne tworzenie prac, udział w wystawach oraz tworząc komfortowe warunki do nauki.

5.5.

W ocenie studentów wizytowanego kierunku dostępność oraz godziny otwarcia jednostek administracyjnych, w tym dziekanatu, są bardzo dobre. Z rozbieżną opinią studentów spotkała się natomiast praca oraz obsługa administracyjna sekretariatu. Studenci obecni na spotkaniu z ZO PKA wskazali, że czasem informacje uzyskiwane od pracowników sekretariatu bywają trudne do zakwalifikowania, jako miłe, czy merytoryczne. Głównym źródłem tych opinii jest dział stypendialny dziekanatu. W opozycji do tej oceny stoi pozytywna opinia dotycząca wiedzy merytorycznej i życzliwości pracowników dziekanatu, wyrażona przez pozostałą grupę studentów.

Głównym źródłem informacji, zdaniem studentów, jest bogato uzupełniona i stale aktualizowana wydziałowa strona internetowa, która zawiera wiele informacji, m.in. zbiór wszystkich kart przedmiotów, programy studiów czy harmonogramy zajęć.

3. Uzasadnienie

Atutami niezwykle docenianymi przez studentów wizytowanego kierunku jest duża wiedza merytoryczna kadry akademickiej, relacja pomiędzy nauczycielami, a studentami mająca charakter relacji mistrz-uczeń, duże wsparcie opiekunów kół naukowych, zapewnienie środków finansowych na rozwój działalności kół przez władze Wydziału, czy stale pielęgnowany kontakt z otoczeniem gospodarczym i kulturowym. Dodatkowo na pozytywną opinię zasługuje sprawnie zorganizowana pomoc dla studentów niepełnosprawnych oraz bogato uzupełniona i aktualna wydziałowa strona internetowa.

4. Zalecenia

Obszarem, jaki warto wesprzeć w swoich działaniach jest Biuro Karier Studenckich w kontekście pozyskiwania i przygotowywania ofert praktyk dla studentów kierunku *sztuki wizualne*.

Dodatkowo, na podniesienie jakości funkcjonowania jednostki może pozytywnie wpłynąć analiza

uzyskanych od studentów pogłębionych opinii na temat jakości obsługi przez dział stypendialny sekretariatu w kontekście trudności sygnalizowanych przez część studentów, dotyczących uzyskiwanych informacji, a w przypadku konieczności podjęcie stosownych działań doskonalących.

6. W jednostce dział skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów

6.1 Jednostka, mając na uwadze politykę jakości, wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie, przy uwzględnieniu:*

6.1.1. projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych,*

6.1.2 monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania,

6.1.3 weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania,*

6.1.4 zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów,

6.1.5. wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia,*

6.1.6. kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz prowadzonej polityki kadrowej,*

6.1.7. wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej,

6.1.8. zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz środków wsparcia dla studentów,

6.1.9 sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia,

6.1.10. dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach

6.2. Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.

1. Ocena w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

Struktura Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (WSZJK) w Uniwersytecie Rzeszowskim, w tym na ocenianym kierunku studiów jest przejrzysta. Są określone cele i zadania. W obszarze WSZJK mają zapewniony udział wszystkie grupy interesariuszy wewnętrznych uczestniczących w procesie kształcenia.

Opis stanu faktycznego:

6.1.1.

Uczelniany, w tym Wydziałowy System Zapewnienia Jakości Kształcenia przewiduje okresowe przeglądy programów kształcenia i ich doskonalenie, aktualizację sylabusów, monitoring systemu weryfikacji osiągania efektów kształcenia oraz badanie losów absolwentów. Udział interesariuszy wewnętrznych (nauczycieli akademickich, studentów – przedstawiciele Uczelnianej Rady Samorządu Studentów, pracowników administracji) w projektowaniu efektów kształcenia jest zapewniony poprzez ich udział w pracach lub uczestnictwo w składzie organów uczelnianych w tym w wydziałowych oraz innych ciałach realizujących zadania w obszarze zapewnienia jakości kształcenia. Prowadzone są również konsultacje z podmiotami – interesariuszami zewnętrznymi, którzy mieli wpływ w pewnym zakresie na kształt planu studiów ocenianego kierunku studiów.

Skutkiem takich konsultacji jest zmiana polegająca na wprowadzeniu do planu studiów ocenianego kierunku przedmiotu Podstawy techniki prezentacji.

6. 1. 2.

W celu przejrzystości i określenia poszczególnych etapów monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia jest przeprowadzany przegląd programów kształcenia (raz w roku) przez Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Ten przegląd pozwala na ustalenie zgodności efektów przypisanych poszczególnym przedmiotom z efektami kierunkowymi, również monitorowana jest liczba pkt. ECTS przypisana poszczególnym przedmiotom. Następnie zmiany wynikające z przeglądu programów są opiniowane przez Radę Programową. Wyniki sesji są formułowane w postaci zestawienia przedmiotów i ocen, jakie studenci otrzymują. Osobą monitorującą postępy w osiągnięciu przez studenta zamierzonych efektów kształcenia jest nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia z danego przedmiotu.

6. 1. 3.

Bezpośredni nadzór nad procesem kształcenia sprawuje Dziekan.

Oryginalność prac dyplomowych jest sprawdzana przez opiekuna pracy dyplomowej przy użyciu programu antyplagiatowego.

Ocena stopnia realizacji efektów kształcenia związanych z obowiązkowymi praktykami zawodowymi (w tym ich programów) przeprowadzana jest na podstawie zasad organizacji i zaliczenia praktyk studenckich dla kierunku *sztuki wizualne*, które zawarto w procedurze przebiegu i realizacji praktyk. Powyższej oceny dokonuje opiekun praktyk w oparciu o kompletną dokumentację przedstawioną przez studenta. Jak wynika z przeprowadzonych rozmów podczas spotkania z opiekunami praktyk, wyniki oceny są wykorzystywane do doskonalenia praktyk na ocenianym kierunku studiów.

Za przeprowadzenie weryfikacji odpowiedzialny jest nauczyciel akademicki, który wyniki przedstawia Dziekanowi Wydziału. Dziekan zaś formułuje wnioski końcowe wynikające z weryfikacji w przedstawianym RW sprawozdaniu. Stanowią one z kolei podstawę corocznej oceny kierunku przedstawianej w formie sprawozdania. Weryfikacja osiąganych przez studentów efektów kształcenia jest prowadzona przez nauczycieli akademickich w sposób ciągły w toku zajęć z wykorzystaniem określonych w kartach oceny form i metod oceny.

6. 1. 4.

Jednostka nie jest uprawniona do potwierdzania efektów uczenia na kierunku *sztuki wizualne* w oparciu o uprawnienia wynikające z art. 170e Prawo o Szkolnictwie Wyższym. Podczas przeprowadzonych rozmów stwierdzono, iż w tym zakresie zostały przez Uczelnię opracowane zasady, określone warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza systemem studiów w Uchwale nr 510/06/2015 Senatu UR z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie organizacji potwierdzania efektów uczenia się. Powyższe działania zostały objęte funkcjonowaniem WSZJK.

6. 1. 5.

Monitorowanie karier zawodowych absolwentów prowadzi Biuro Karier. Z badań sporządzany jest raport, który jest dostępny na stronie internetowej Uczelni. Badanie jest przeprowadzane z częstotliwością po pierwszym, trzecim i piątym roku od ukończenia studiów. Celem tego badania, przeprowadzonego przy użyciu ankiety, jest zbadanie sytuacji edukacyjnej i zawodowej absolwentów, w tym absolwentów kierunku *sztuki wizualne*. Jednak gromadzone dane (liczba ankiet) w przypadku ocenianego kierunku pochodzą od małej liczby respondentów co nie stanowi podstawy oceny efektów kształcenia z punktu widzenia rynku pracy oraz pełnego wykorzystywania przez Wydział w obszarze wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. Na podstawie zgromadzonych materiałów

i przeprowadzonych rozmów Zespół Oceniający zwraca uwagę na konieczność większego wykorzystywania informacji zgromadzonych w wyniku przeprowadzonych badań karier edukacyjnych i zawodowych absolwentów oraz formułowanie wniosków, zaleceń z przeprowadzonego badania. Mogą one wydatnie posłużyć do doskonalenia programu kształcenia.

6. 1. 6.

Pracownicy naukowo-dydaktyczni podlegają ocenie w zakresie działalności naukowo-badawczej w oparciu o przepisy ustawowe oraz wewnętrzne regulacje uczelniane. Dane są zgromadzone w arkuszu ocen.

Dodatkowe informacje pozyskuje się z hospitacji zajęć (zgodnie z procedurą przeprowadzania hospitacji), opinii studentów wyrażanej w ankiecie o zajęciach prowadzonych przez danego nauczyciela akademickiego (dwa razy w roku). Powyższa ankieta uwzględnia m. in. ocenę pracy dydaktycznej, w tym poziom merytoryczny prowadzonych zajęć, stopień przygotowania prowadzącego, przystępność przekazu, sumienność oraz przejrzystość kryteriów zaliczania. Wnioski z hospitacji oraz analizy ankiet studentów dotyczących zajęć prowadzonych przez pracowników są brane pod uwagę podczas obsady zajęć dydaktycznych. Nauczyciele akademicy za wyróżniające się wyniki w pracy są nagradzani nagrodami Rektora. Natomiast w stosunku do nauczycieli akademickich pracujących w sposób nierzetelny są podejmowane kroki zmierzające do wyciągania odpowiednich konsekwencji. Należy stwierdzić, że wyniki przeprowadzonych badań (ocen) zawarte są w dokumentacji zgromadzonej na Wydziale Sztuki, a dokumentacja ta jest dostępna dla zainteresowanych grup interesariuszy. Działania naprawcze i doskonalące w tym zakresie służą doskonaleniu procesu kształcenia.

6. 1. 7.

Ankieta przeprowadzana jest w warunkach zapewniających anonimowość studentów. Ma ona na celu wskazanie słabych i mocnych stron prowadzenia przez nauczyciela akademickiego zajęć. Nad terminowością przeprowadzanej ankietyzacji czuwa Wydziałowy Zespół ds. Zapewniania Jakości Kształcenia. Wyniki ankiet są podawane do wiadomości studentom, władzom Wydziału i samemu zainteresowanemu nauczycielowi akademickiemu. Wyniki stanowią między innymi podstawę przygotowywanego rocznego Raportu z oceny funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Wydziale Sztuki Uniwersytetu Rzeszowskiego. Wykorzystywane są również do corocznych podwyżek projakościowych. Wyniki te omawiane są również przez Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia, który opracowuje wnioski i zalecenia w tym zakresie. Należy stwierdzić, że podejmowane działania naprawcze, korygujące lub doskonalące w oparciu o wnioski z przeprowadzonej np. ankietyzacji służą podnoszeniu jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

6. 1. 8.

Ocena zasobów materialnych, w tym infrastruktura dydaktyczna i naukowa Wydziału leży w gestii władz Wydziału Sztuki. Podstawą tej oceny są informacje uzyskane od nauczycieli, studentów i pracowników pionu administracyjnego. Stanowi to podstawę do sporządzenia tzw. Planu Zakupów i pozwala na planowanie rozwoju w zakresie ocenianego kierunku studiów.

6. 1. 9.

Funkcjonowanie Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w ramach ocenianego kierunku studiów zapewnia gromadzenie, analizowanie oraz dokumentowanie podejmowanych działań w tym zakresie. Zgromadzone materiały potwierdzające weryfikację efektów kształcenia (kolokwia, egzaminy, prace pisemne) są archiwizowane. Wszelkie działania dotyczące zapewniania

jakości kształcenia są również gromadzone, analizowane (ankietyzacja, hospitacje zajęć) i dokumentowane w protokołach Rady Wydziału Sztuki. Zespół oceniający zapoznał się ze zgromadzonymi materiałami. Pozwala to na stwierdzenie, iż problematyka zawarta w tych dokumentach dotyczy m. in. programów studiów, ankietyzacji, hospitacji. Należy stwierdzić, że w wyniku analizy powyższych kwestii są podejmowane działania naprawcze lub doskonalące a zarazem podnoszące jakość kształcenia.

6. 1. 10.

Wydział Sztuki zapewnia dostęp do informacji dotyczących programu studiów i procesu kształcenia. Dokumentacja związana z procesem kształcenia, w tym z funkcjonowaniem Wydziałowego Systemem Zapewnienia Jakości Kształcenia znajduje się na wydziałowej stronie www. Zamieszcza się tam plany studiów oraz informacje dotyczące zasad dyplomowania. Dodatkowo informacje te znajdują się w formie papierowej na tablicach informacyjnych (gablotach) rozmieszczonych na całym Wydziale, a także w informatorach. Zainteresowanym, dokumenty udostępnia również Dziekanat.

Szczegółowe informacje o efektach kształcenia są zawarte na stronach www. Podobnie jak inne dokumenty m.in.: protokoły z zaliczeń i egzaminów oraz dodatkowo dostępne są w poszczególnych Katedrach i w Dziekanacie.

6. 2.

Wydział Sztuki Uniwersytetu Rzeszowskiego w ramach funkcjonującego Wydziałowego Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na dany rok akademicki, podejmuje szereg działań zmierzających do doskonalenia procesu dydaktycznego, w tym wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Kluczowymi pracami w tym obszarze jest analiza planów i programów kształcenia, analiza wypełnionych przez studentów i absolwentów ankiet oraz samego procesu ankietyzacji, analiza wyniku przeprowadzonych hospitacji zajęć w danym roku akademickim; a także charakterystykę działań podjętych na Wydziale w ramach procesu kształcenia w danym roku akademickim. Wynik przeprowadzonych prac, wnioski oraz rekomendacje w powyższym obszarze zawierają coroczne Raporty Wydziałowej Komisji ds.. Zapewnienia Jakości Kształcenia.

3. Uzasadnienie

Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia funkcjonujący na Wydziale Sztuki Uniwersytetu Rzeszowskiego należy ocenić pozytywnie. Badania jakościowe są usystematyzowane i obejmują wszystkie obszary działalności jednostki. Wprowadzony w ramach wizytowanego kierunku system zapewniania kształcenia odwołuje się do procedur i procesów (ankieta studencka, ocena nauczycieli akademickich, weryfikowanie efektów kształcenia przez nauczycieli akademickich, hospitacje zajęć), wykorzystywanych w celu podnoszenia i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku sztuki wizualne.

Rola interesariuszy wewnętrznych (osoby zaliczone do minimum kadrowego, pracownicy naukowo-dydaktyczni prowadzący zajęcia, studenci kierunku) oraz interesariusze zewnętrzni (przedstawiciele pracodawców, otoczenia społecznego) są włączeni do tych procesów, w różnym stopniu i zakresie. Ponadto jednostka wypracowała skuteczny system, a stosowane procedury samooceny i samodoskonalenia wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia ma wpływ na jakość kształcenia.

4. Zalecenia

Brak zaleceń.

Odniesienie się do analizy SWOT przedstawionej przez jednostkę w raporcie samooceny, w kontekście wyników oceny przeprowadzonej przez zespół oceniający PKA

Wydział Sztuki, na którym prowadzony jest oceniany kierunek *sztuki wizualne*, Zespół PKA ocenił zarówno pozytywne, jak i negatywne czynniki wpływające na rozwój kształcenia na tym kierunku. Do pozytywnych czynników zaliczył: wysoko wykwalifikowaną kadrę naukowo-dydaktyczną, dobre warunki lokalowe, ofertę kształcenia dostosowywaną na bieżąco do zmieniającego się otoczenia zewnętrznego, wzbogacenie oferty edukacyjnej oraz intensyfikację działań promocyjnych. Do zagrożeń zaliczył: niedostateczne środki finansowe, rosnącą liczbę uczelni oferującą kształcenie z obszaru sztuki oraz niż demograficzny. Zrozumienie realnych potrzeb, które pozwolą na zmiany i korekty w strukturze, ofercie, potrzebie czynników zewnętrznych stanowią podstawę do oczekiwania od władz Wydziału, jak i również pracowników naukowo-dydaktycznych, realnych wniosków i rozwiązań na rzecz budowania silnego kierunku, Wydziału i Uczelni. Możliwość funkcjonowania w regionie podkarpackim takiego kierunku daje również możliwości rozwoju szkół średnich o profilu zajmującym się szeroko pojętą sztuką.

Dobre praktyki

PRZEWODNICĄCY ZESPOŁU PKA
prof. Andrzej Samochanin